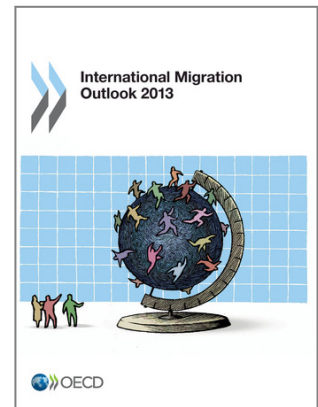

OECD *Multilingual Summaries*

International Migration Outlook 2013

Summary in Hungarian

Read the full book on: 10.1787/migr_outlook-2013-en

Nemzetközi migrációs kilátások 2013

Összefoglalás magyarul

FŐ TRENDEK

- A bevándorlás mértéke emelkedő tendenciát mutat az OECD-országokban, ám még mindig jóval alatta marad a válság előtti szinteknek. 2011-ben az összes tartós bevándorlás összességében nőtt a 2010-es szinthez képest az OECD-országokban, ám a bevándorlók száma még így is négymillió alatt maradt. A 2012. évi előzetes adatok további növekedést sejtetnek. Az ideiglenes munkavállalási célú migráció alig kétmillió bevándorlóval lényegében stagnált 2010-hez viszonyítva. Az OECD-országok továbbra is vonzzák a diákokat a világ minden tájáról: a nemzetközi diákok száma 2010-ben 6%-kal nőtt a 2009-es állapothoz képest.
- India és Kína továbbra is fontos származási ország az OECD-országokba irányuló migráció szempontjából, de az idén már Lengyelország és Románia is megjelent az első háromban (Kínát követően) az EU-n belüli megnövekedett mobilitásnak köszönhetően. Az európai OECD-országokon belül 2011-ben nőtt a szabad mozgás, és relatív értelemben véve most már négyszer olyan gyakori a régióban, mint a máshonnan érkező migráció. A válság által leginkább érintett országokból, különösképpen a dél-európai országokból származó kiáramlás is felgyorsult: 2011-ben 45%-kal haladta meg a 2009. évit.
- 2011-ben az OECD-országokban menedéket kérők száma több mint egyötödével emelkedett, és 2003 óta most először lépte át a 400 000-es határt. Ezt a trendet a 2012. évi előzetes adatok is megerősítik. A célországok között az első helyeken az Egyesült Államok, Franciaország és Németország szerepel. A negyedik legnagyobb befogadó ország 2011-ben Olaszország lett, nagyrészt az „arab tavasznak” tulajdoníthatóan.
- Számos kormány erősebben korlátozza a külföldi munkavállalók toborzását, így védve a belföldi munkaerőt a növekvő munkanélküliség közepette. Ugyanakkor az országok a munkájukat elvesztett külföldi munkavállalók helyzetét megkönnyítő intézkedéseket is vezettek be, elsősorban oly módon, hogy engedélyezték számukra az országban maradási és a munkakeresési. Egyre több ország alkalmaz pontrendszereket a magasan képzett jelentkezők kiválasztásában kínált rugalmasságuk miatt. Emellett a befektetők és vállalkozók vonzását segítő programok is figyelmet kapnak.
- A migránsok munkaerő-piaci helyzete romlott az elmúlt években, mind a szintek tekintetében, mind pedig a helyben született lakossághoz viszonyítva. Általában véve a külföldi születésűek munkanélküliségi rátája 2008 és 2012 között 5 százalékponttal nőtt, szemben a helyben születettek 3 százalékpontjával. A migránsok tartós munkanélkülisége sok OECD-ország számára jelent egyre nagyobb kihívást. 2012-ben csaknem minden második munkanélküli bevándorló több mint egy évet töltött álláskeresővel.
- A válság különösen erősen érintette a bevándorló fiatalokat és az alacsony képzettségűeket, míg a nőket és a magasan képzett bevándorlókat kevésbé. A legerősebb hatás a Latin-Amerikából és Észak-Afrikából érkezett migránsokon volt megfigyelhető. Az Észak-Afrikából Európába érkező bevándorlók körében például rekordszintű, 26,6%-os munkanélküliséget mértek 2012-ben.
- Az integrációs politikákra fordított hangsúly és közpénzek jelentős eltéréseket mutatnak az egyes országok között annak ellenére is, hogy minden országnak támogatnia kell a migránsok munkaerő-piaci integrációját a lehetséges hosszán tartó hatások elkerülése érdekében, főként a fiatal migránsokat és a bevándorlók helyben született gyermekeit érintően. Néhány ország továbbra is jelentős állami forrásokat szánt az integrációs kezdeményezések

finanszírozására, míg mások jelentősen csökkentették az erre fordított pénzeket a gazdasági recesszió és a költségvetési megszorítások miatt.

A bevándorlás hatása a költségvetésre

Széles körben vitatott az a kérdés, hogy a bevándorlók nettó befizetői vagy inkább nettó haszonélvezői-e az állami költségvetésnek. A becslések szerint hatásuk kicsi; általában nem haladja meg a GDP 0,5%-át akár pozitív, akár negatív értelemben. A bevándorlók nettó fiskális pozíciója azonban általában kedvezőtlenebb a helyben születettekénél, főként azért, mert jellemzően kevesebb adót és társadalombiztosítási járulékot fizetnek, nem pedig azért, mert jobban rá vannak utalva a szociális juttatásokra.

A bevándorlók korprofilja fontos tényező a bevándorlók nettó fiskális pozíciójában tapasztalható országok közötti különbözőségek előfordulásában, és a megérkezéskori életkor kulcselem a bevándorlók diszkontált jövőbeli nettó közvetlen költségvetési befizetései nettó jelenértékének meghatározásában. Ennek ellenére a legtöbb migrációs rendszerben a munkavállalási céllal érkező bevándorlók kiválasztásakor az életkor viszonylag csekély szerepet játszik más tényezőkkel, mint például a munkatapasztalattal, a nyelvtudással és az iskolai végzettséggel szemben. Mindent összevetve, nagyrészt a bevándorló népesség migrációs kategóriák (munkavállalási, családi, humanitárius) szerinti összetételében megfigyelhető különbözőségekkal magyarázhatók a migránsok fiskális pozíciójában tapasztalható országok közötti eltérések a helyben születettek pozíciójához viszonyítva.

A foglalkoztatottság a migránsok nettó költségvetési befizetéseinek egyetlen legfontosabb meghatározó eleme, különösen a bőkezű jóléti államokban. A bevándorlók foglalkoztatási rátájának a helyben születettek foglalkoztatási szintjére emelése számos európai OECD-gazdaság számára járna jelentős fiskális előnnyel.

A bevándorlókkal szembeni diszkrimináció

A migránsokkal és gyermekeikkel szembeni munkaerő-piaci diszkrimináció károsíthatja a társadalmi kohéziót, és csökkentheti az oktatásba való beruházásra irányuló ösztönzőket. Emellett gazdasági veszteséget is okozhat a befogadó országnak. Bár a diszkrimináció mérése nem egyszerű, tanulmányok megállapították, hogy nem szokatlan jelenség az, hogy a bevándorlóknak és gyermekeiknek több mint kétszer annyi jelentkezést kell beadniuk ahhoz, hogy behívják őket egy állásinterjúra, mint a bevándorló háttérrel nem rendelkező, de egyébként minden más területen egyenrangú önéletrajzot felmutató jelentkezőknek. Úgy tűnik, hogy a diszkrimináció hatása a legerősebben a felvételi folyamatban érhető tetten, bár a későbbi karrierfejlődésre és bérezésre is hatással lehet.

Az OECD-országok zöme tett intézkedéseket a diszkrimináció leküzdésére, bár azok mértéke és hatóköre igen jelentős eltéréseket mutat. A legjellemzőbb intézkedés a jogorvoslati lehetőségek biztosítása. Számos OECD-ország célkitűzéseken és kvótákon alapuló, illetve különféle eszközökre, például névtelen önéletrajzokra építő „pozitív diszkrimináció” jellegű politikákat is alkalmaz. Amennyiben gondosan tervezik meg őket, az ilyen politikák bizonyítottan hatékonyak a diszkrimináció leküzdésében. Több OECD-ország próbálkozott a sokszínűséget elősegítő politikai eszközök alkalmazásával is. Eredményességüket azonban nem könnyű felmérni, mivel ezekben általában azok a munkáltatók vesznek részt, akik a legnagyobb érdeklődést tanúsítják a sokszínűség iránt. A figyelemfelhívás különösen fontos lehet a diszkriminatív magatartás legjelentősebb mozgatórugójának számító negatív sztereotípiák leküzdésében.

Fő megállapítások

- A 2001–2011 közötti időszakban a bevándorlás az OECD-térség összes népességnövekedésének 40%-át tette ki.
- Az OECD-országokba irányuló tartós bevándorlás 2011-ben 2%-kal nőtt. Az előzetes adatok 2012-ben is hasonló növekedést mutatnak.
- Az Európán belüli szabad mozgással összefüggő bevándorlás 2011-ben 15%-ra ugrott vissza azt követően, hogy a válság alatt (2007 és 2010 között) csaknem 40%-ot csökkent.
- Európában két bevándorló munkavállalóból kevesebb mint egyet toboroznak külföldről.
- A nemzetközi diákok száma folyamatosan növekszik; 2010-ben meghaladta a 2,6 milliót.
- Az ázsiai bevándorlók részesedése az OECD-országokba irányuló migrációs áramlásban továbbra is növekvő tendenciát mutat; 2011-ben elérte a 36%-ot. Ezzel Ázsia szorosan Európa mögött helyezkedik el a származási kontinensek rangsorában.
- A menedékkérők száma 2011-ben több mint 20%-kal, 2012-ben pedig 7%-kal nőtt az OECD-országokban.
- 2012-ben tíz új ország vezette be az EU Kék Kártya irányelvet; a Kék Kártyát most már az összes aláíró országban kiadják.

- 2011-ben és 2012-ben hét OECD-ország módosította rendszerét, hogy munkaerőpiacára vonzza a diplomás nemzetközi diákokat.
- Az OECD-országokban a bevándorlókat a helyben születetteknél általában erősebben érintette a növekvő munkanélküliség: a bevándorlók munkanélküliségi rátája a 2008-as 8,1%-ról 2012-ben 12,9%-ra emelkedett, míg a helyben születettek esetében 5,4%-ról 8,7%-ra nőtt a ráta.
- 2008 és 2012 között a több mint egy éve munkanélküli bevándorlók aránya a munkanélküli bevándorlók körében 31%-ról 44%-ra nőtt az OECD-országokban.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítésre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *International Migration Outlook 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2013-en